

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 64 (3).

IZDAN 1 MAJA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12300

Karageorgieff Christoph, industrijalac, Wien, Austrija.

Naprava za punjenje i otakanje sa napravom za zaključavanje za sudove

(burad ili t. sl.)

Prijava od 2 aprila 1935.

Važi od 1 avgusta 1935.

U trgovini nalazeća se poznata burad za tečnosti, na pr. za benzin, ulje za jelo, petroleum ili t. sl. obično su snabdevena sa dva otvora, koji se mogu zatvoriti pomoću zavrtanjskih kapa i plombirati. Svi ovi poznati sudovi sa tečnost im ju taj nedostatak, da ih može svako napuniti, pošto se jednom isprazne. Sudovi su obično napunjeni od strane proizvođača tečnosti sa kvalitativno potpuno određenim tečnostima, na pr. sa uljem ili benzinom; dakle, u interesu je liferanta ovog ulja ili benzina, da trgovac posle otakanja visoko vrednog originalnog punjenja ne napuni isto bure, koje nosi kvalitetni žig odnosno žig njegove originalne sadržine, sa manje vrednim produktima i da ove prodaje kao originalan kvalitet. Daljni nedostatak sastoji se u tome, što se burad daju trgovcima, od strane proizvođača ulja ili benzina, kao pozajmica, na besplatno uživanje, a u većini slučaj va trgovci zadržavaju ovu burad preko određenog roka, oštete ih ili zamene.

Pronalasku je cilj, da ukloni sve te nedostatke, a pre svega da spreči naknadno punjenje buradi, nepozvanim licima (naročito trgovcima) posle prodaje originalnog punjenja sa manje vrednim ili drugim produktima.

Pronalazak se odnosi na napravu za punjenje i otakanje snabdevenu sa napravom za zaključavanje, za sudove (burad ili t. sl.), a bitna karakteristika ovog pronalazka sastoji se u tome, što naprava za zaključavanje (kao što je brava i t.d.) tako kontroliše ventile ili tome slično rasporedjene u putanjama punje-

nja ili otakanja, da je otakanje iz suda, bez stavljanja u dejstvo naprave za zaključavanje, moguće u svako vreme, ali da se ponovo punjenje tečnosti u sud može višiti samo onda, ako se prethodno oslobode putevi za punjenje odn. otakanje usled odgovarajućeg podešavanja ventila, stavljanjem u dejstvo naprave za zaključavanje.

Kod daljnijeg izvodjenja pronalaska kontrolišu se putanje punjenja ili kanali za punjenje samom bravom, dok su putanje otakanja kontrolisane jednim ili većim brojem povratnih ventila koji se odmah zatvaraju ako bi se pokušalo da se preko kanala za otakanje propušta tečnost u sud, odnosno sud ponovo puni. Organi, koji sprečavaju ponovno punjenje suda tečnošću, bez stavljanja u dejstvo naprave za zaključavanje, mogu biti izvedeni kao ventili, razvodnici ili tome slično. U ovom slučaju primenjuje se celishodno i preimućstveno razvodnici (ravni razvodnici, obrtni razvodnici ili t. sl.) sa kojima se jednostavno rukuje i koji, usled njihove konstrukcije nisu toliko osetljivi na surovu postupanje. Moglo bi se pokušati, da se funkcija automatski dejstvujućeg razvodnika ukoči, uvodjenjem jedne žice ili nekog drugog organa i da se time, pod naročitim okolnostima izvrši ponovno punjenje tečnosti na putu preko kanala za otakanje. Medjutim, to se sprečava primenom u kombinaciju do lazećih sredstava, koja su u sledećem opisana, a što se postiže s jedne strane time, da se kanali za otakanje izvode u vidu labirinta, a s druge strane pomoću poluga opterećenih

tegovima, koji služe kao organi za zatvaranje razvodnika, a koji su tako izvedeni, da se ovi razvodnici dovede u vertikalni položaj ne samo prilikom ispravljanja ili nagibanja suda ili bureta, već i prilikom obrtanja bureta oko podužne osovine tako, da se oni sa sigurnošću dovede u položaj zatvaranja.

Prema jednom naročitem obliku izvodjenja pronalaska, poluga opterećena tegom izvedena je kao preklopna poluga koja zatvara organ za zatvaranje u svakom drugom položaju, koji bi bio podesan za ponovno punjenje suda tečnošću, izuzev u položaju potrebnom za otakanje tečnosti. Dvokraka poluga opterećena tegom izvedena je kao nosač zatvaračkog organa, izvedenog kao ravni razvodnik, a koji kontrolniše kanale za vazduh i tečnost i ova poluga pritiskuje taj razvodnik na njegovu vodilju, (ležište), pri čemu se veličina pritiskivanja može regulisati podesnim sredstvima, na pr. zavrtnjem.

Kučiče je u glavnom izvedeno kao pljosnata kutija, koja se može ušrafiti u prsten čvrsto spojen sa dnom ili poklopcem suda, gde se može osigurati protiv skidanja pomoću organa, koji su spolja uepristupačni. Kanali za ispuštanje tečnosti i kanali za propuštanje vazduha, znatno su prošireni i povećani radi postizanja velike brzine proticanja, pa na sredini imaju četverougaoi oblik i tako su rasporedjeni, da kanal za vazduh leži što više, a kanal za tečnost što niže, da bi se s jedne strane sprečilo obrazovanje mehurova (zaustavljanje vazduha) u kanalu za vazduh, a s druge strane da bi se postiglo po mogućnosti potpuno pražnjenje bureta, ne ostavljajući u njemu nikakav ostatak tečnosti. Pri tome se vodilo računa o tome, da vodjica razvodnika (ležište) može biti raspoređena što je moguće bliže dnu bureta.

Vreteno slavine, koje sadrži takodje i bravu, tako je izvedeno, da ono prilikom njegovog postavljanja u otvoreni položaj otvara kanal za oticanje tečnosti, pre nego li kanal za priticanje vazduha, pri čemu se postiže, da tečnost u sudu proizvede vakuum, pomoću kog se, pošto se posle kratkog vremena otvorio kanal za vazduh, vrši kroz isti usisavanje vazduha u sud. Pri tome su u vreteno slavine kanal za priticanje vazduha i kanal za ispuštanje tečnosti međusobno spojeni jednim zajedničkim prostorom.

Za slučaj transporta može se spoljna armatura, dakle glava vretena, slavine i čeonu strana kućišta zatvoriti jednom sigurnosnom kapom, koja sprečava skidanje slavinine ručice i stvara naročito povoljnu mogućnost za plombiranje uređaja.

Poznati su doduše sudovi (burad) čija je naprava za punjenje i otakanje spojena sa jednim mehanizmom brave. Ali kod ovih poznatih uređaja mora se kako pri otakanju

bureta, tako i pri punjenju bureta tečnošću brava otključati i slavina dovesti u otvoreni položaj. Takvim uređajem ne postiže se cilj, koji je predviđen ovim pronalaskom, jer i trgovac mora imati ključ za otključavanje brave, radi otvaranja slavine, što bi trebalo da se spreči.

Na nacrtu je pokazano više primera oblika izvodjenja pronalaska. Sl. 1 pokazuje jedan oblik izvodjenja u vertikalnom podužnom preseku dok sl. 2 pokazuje presek prema liniji 2-2 iz sl. 1. Sl. 3 pokazuje izgled spreda, sl. 4 jedan detalj a sl. 5 presek prema liniji 5-5 iz sl. 2. Sl. 6 pokazuje drugi oblik izvodjenja sa fiksiranjem stezaljki slavine na kućištu stezaljki dok sl. 7 pokazuje presek prema liniji 7-7 iz sl. 6.

Sl. 8-11 pokazuje treći oblik izvodjenja predmeta pronalaska. Pri tome pokazuje sl. 8 vertikalni podužni presek, sl. 9 izgled spreda, a sl. 10 presek prema liniji 10-10 iz sl. 8. Sl. 11 pokazuje oblik izvodjenja prema sl. 8 u izgledu sa zadnje strane.

Sl. 12 pokazuje četvrti oblik izvodjenja u pogledu sa strane dok slika 13 pokazuje presek prema liniji 13-13 iz sl. 12.

Nacrt pokazuje u sl. 14 jedan daljnji oblik izvodjenja pronalaska, u preseku prema liniji c-d iz sl. 15, pri čemu se ova naprava nalazi u vertikalnom položaju. Sl. 15 pokazuje odgovarajući presek prema liniji b iz sl. 14, dok sl. 16 pokazuje postrani izgled naprave. Na sl. 17 pokazana je naprava u izgledu spreda, pri čemu je vreteno slavine izvadjeno. Sl. 18 pokazuje napravu u kosom položaju, dok sl. 19 pokazuje napravu u položaju zaokrenutom oko podužne osovine, tako da ispusni otvor (usna) leži postrance.

Prema sl. 1 dno ili poklopac označeni su sa 1, 2 označava plašt a 3 porub jednog suda (bureta) iz lima ili tome sl.; pokazanog u preseku. U dno 1 istoga umetnuto je kućište 4 i na istom učvršćeno na pr. zavarivanjem. U ovo kućište 4 obrtljivo je umetnuto na poznat način, vreteno slavine 5 i protiv nedozvoljenoga ukljanjanja (vadžanja) osigurano pomoću maticе 7, uz umećanje jednog prstena 8. Vreteno 5 snabdeveno je spolja ručicom 9 koja se na primer iz vertikalnog položaja prema sl. 1 može preklopiti u horizontalan položaj prema sl. 3 (označeno crtkasto-tačkastom linijom). Time se zaokrene takodje i vreteno 5 za po na pr. 90°. Čep 10 određuje granicu zaokretanja vretena slavine 5.

U pokazanom položaju prema sl. 1 i 3, slavina je otvorena. Otvori 5^a i 5^b vretena slavine komuniciraju se otvorom 11 kućišta 4. Isto tako kanal 12 vretena 5 stoji u vezi sa cevi za provetravanje 14. Ova poslednja čvrsto je spojena sa kućištem 4 i dostiže u sudu odnosno buretu što je mo-

guće više u visinu duž dna 1. Kanal 12 dosiže unapred do žljeba 16 kućišta 4. Ovaj žljeb 16 prekriven je prema vani jednom flanšom 16^a, vretena slavine 5. Otvor 11 završava se u njemu nasuprot ležećem izdubljenju 17, nastavka 18 kućišta 4. Na ovom nastavku učvršćen je jedan kotur 19 koji služi kao ventilsko sedište za ventil u vidu jezička 20. Ovaj ventil je tako raspoređen, da je doduše moguće isticanje tečnosti iz suda, ali ne i punjenje tečnošću na istom putu, kad je ventil prepušten sam sebi. Jezičak 20 djeluje prema tome kao povratni ventil. On je na sl. 1 i 2 pokazan u izdignutom položaju, da bi se prikazao njegov prostor u kom se on slobodno kreće (prostor za igru). U smislu napred pomenutog, može dakle tečnost koja se nalazi u sudu (buretu) na pr. ulje, benzin ili t. sl.; pošto se ventil u obliku jezička otvara u polje, isticati u smislu strelice p, kroz izdubljenja 17, kanala 11, 5^b i 5^a, a istovremeno može vazduh prodreti u sud, kroz kanal 12 u cev 14.

Ventil 20, kao povratni ventil ima tendencu da zatvara u sedištu 19 ventila otvor koji mu pripada, kada bi se pokušalo, bez stavljanja u dejstvo naprave za zaključavanje opisane u sledećem delu opisa, uvesti tečnost u sud kroz otvor 5^a i kanale 5^b i 11. Međutim, ako sud treba da napuni pozvano lice, onda se mora pomoću jednog ključa 21 pomeriti brava 6, koja je prema slici 1 i 2 postavljena pored naprave za točenje i otakanje, na pr jedna cilindrična brava, tako, da se jedan klatljivi zatvarački palac 25, koji je pomoću kraka 24 učvršćen na obrtljivom delu brave (na sl. 2 krak 24 i zatvarački palac 25 predstavljeni su crtkasto tačkastom linijom u isklacenom, nedejstvujućem položaju), isklati u područje kretanja čepa 26 ventila u vidu jezička 20 (strelica p₃ na sl. 2). Uključeni položaj palca 25 za zatvaranje pokazan je na sl. 1 i 2. Pri tome palac 25 drži jezičak 20 u izdignutom položaju nacrtanom na sl. 1, tako da se sada tečnost može puniti u sud 2 u smislu strelice p₂. Krak 24 učvršćen je na čepu 23, koji je u kućištu zaptiven zaptivkom 13. (sl. 5) Radi olakšanja zaustavljanja čepa 26, a time i jezička 20, aktivna ivica palca 25 zakrivljena je u obliku jedne krive k (sl. 4).

Ali, u smislu pronalaska uležajem je i u putanji vazduha na cevi 14 (sl. 1) jedan ventil 27, pomoću stezaljke 28, čij protuteg 29 stalno drži jezičak 27 u položaju za upotrebu, ali koji prilikom uspravljanja bureta na zadnje dno tako snažno zatvori jezičak, da se isti nemože otvoriti ni pod najvećim mogućim pritiskom tečnosti.

Kod sledećeg oblika izvođenja prema

sl. 6 i 7 je raspored i međusobni položaj delova 1 do 29 isti kao i kod prethodnog oblika izvođenja, samo s tom razlikom, da je vreteno slavine 5 raspoređeno tako, da se može izvaditi iz kućišta 4, ali ono je osigurano tako, da nepozvana lica nemogu dospeti do njega. U tom cilju je zadnji kraj vretena slavine 5 snabdeven jednim žljebom 30 i jednim zadebljanjem 31, pri čemu je na čepu 23 cilindrične brave klinom učvršćena kukasta reza 32, koja se prilikom stavljanja u dejstvo brave isklati, tako da njen otvor ulegne u žljeb 30. Kako zadebljanje 31, sa unutrašnje strane, tako i odgovarajuća čeonna površina reze 32, mogu biti izvedeni slabo konično, u cilju da bi se vreteno slavine pomenutom rezom držalo čvrsto uvučeno u kućište. Ako se kukasta reza isklati suprotno kretanju skazaljke na satu, (posmatrano sa zadnje strane) onda se vreteno slavine može bez daljnega izvaditi iz kućišta u cilju punjenja suda tečnošću.

Kod oblika izvođenja prema slici 1—7 delovi, koji treba da sprečavaju punjenje suda tečnošću, u slučaju da se ne stavi u dejstvo naprava za zaključavanje, izvedeni su tako, da im se nemože prići, pa se prema tome bez daljnega nemogu niti zameniti niti popravljati.

U sledećem opisanom obliku izvođenja prema sl. 8 do 11 data je mogućnost, da se povratni ventili, delovi brave i reza izvade sa vretenom slavine. Pri tome može biti vreteno slavine 5 odgovarajuće veliko, odnosno ono može imati veći prečnik nego li kod prethodnih oblika izvođenja, pri čemu i time uslovljeni veći otvor kućišta omogućava brže punjenje suda tečnošću. U samom vretenu slavine, i to u njegovom aksialnom produženju, predviđena je cilindrična brava 6. Centralni deo 23 iste snabdeven je čepom 23^a, na kome je sa zadnje strane učvršćen krivajni kotur 33 sa procepima. U odgovarajuće, ekscentrično raspoređene procepe 33^a ovog kotura stalno zahvataju čepovi 34, raspoređeni na kraju svake reze 35, čiji su drugi krajevi snabdeveni čepom 36, koji ne menjajući mesto obratljivo zahvataju u odgovarajuća izdubljenja na zadnjoj čeonnoj površini kućišta 4. Zaokretanje jednog ključa 21, koji se može ugurati u procep 23^b dela 23, a time i zaokretanjem čepa 23^a u smislu skazaljke na satu, reze 35, tako da one dospevaju u zatvarački položaj, prema slici 11. Zaptivka 13 sprečava isticanje tečnosti kroz mehanizam brave.

Vreteno slavine 5 snabdeveno je na dva diametralno suprotno ležeća mesta izdubljenjima 38 i 39, pri čemu u položaju prema slici 8 omogućava izdubljenje 38 ulazak vazduha u cev za provetravanje 14,

a time i u sud, a izdubljenje 39 omogućava isticanje tečnosti iz unutrašnjosti suda, preko otvora 11 i usne 4^a. Otvor 11 kontrolisan je jednim povratnim ventilom, koji se sastoji iz zasvođenog jezička 41, člje zakrivljenje odgovara zasvođenju kućišta 4, a koje je pomoću uzengije 42 zglobno vezan sa vretenom slavine. Vreteno slavine 5 snabdeveno je spređa sa naročito velikom glavom 43, koja nosi ručicu 9 i štiti usnu 4^a. Da bi se otežao pristup ka jezičku 41 predviđen je spređa na kućištu jedan venac 44, koja opkoljava glavu 43 vretena slavine na neznatnom odstojanju, pri čemu je dole na vreteno slavine predviđeno jedno rebro 46. Deo 44 predviđen je osim toga i u tome cilju, da bi se sprečilo prljanje putanja isticanja. Limani prsten 49 zaliven u kućište omogućava da se naprava naknadno ugradi u već postojeće sudove, pri čemu, je pomenuti prsten sa dnom suda spojen zavarivanjem. Radi punjenja suda vadi se iz kućišta 4 vreteno slavine 5, posle odključavanja (otvaranja) brave 6, usled čega reze 35 dospevaju van položaja zatvaranja.

Sl. 12 i 13 pokazuju nešto izmenjen oblik izvođenja kućišta i povratnog ventila pri čemu su, u sledećem naročito navedeni delovi istih, kao i kod oblika izvođenja prema sl. 8—11. Kućište 4 u koje se stavlja vreteno slavine 5, snabdeveno je postrance sa dva nastavka 50 i 51, koji u unutrašnjosti suda imaju zajedničko ležište 52 za jedan razvodnik 53. Ovaj razvodnik ima jedno izdubljenje 54, dve viljuške 55 i 56, kao i izdubljenje 57, oivičeno rebrom U oblika, u koje strči glava 58 jedne kod 59 na kraku 60 kućišta 4 uležajene dvo-krake zatvarajuće poluge, koja je kod 61 opterećena tegom. Opruga (ravna opruga) 63 ima tendencu da razvodnik održava pritisnut na njegovo ležište. Ova opruga 63 služi istovremeno i za vođenje razvodnika, pošto ona strči u viljuške 55 i 56. Pored toga, opruga je kod 63^a tako savijena, da ona najaši na ivicu 55^a u viljuški 55, prilikom kretanja na dole razvodnika, čime se povećava pritiskivanje razvodnika o ležište 52. Kada se naprava isklati prema slici 12 za 90°, u smislu skazaljke na satu, što odgovara uspravljanju suda u cilju punjenja tečnošću zaklati se teg u suprotnom smislu i prema tome pomeri razvodnik na dole do oslonca 65, tako da su oba nastavka 50 i 51 zatvorena. Punjenje mogu dakle vršiti samo ona lica, koja se nalaze u posedu ključa, koji otvara cilindričnu bravu, a koja posle odključavanja dozvoljava vadenje vretena slavine.

U sledećem opisanom obliku izvođenja prema sl. 14 do 19, opisano je jedno usavršenje naprave prema ovom pronalasku,

koje ima za cilj da poveća sigurnost protiv nedozvoljenog punjenja suda.

Kućište 4, u koje je vreteno slavine 5 tako umetnuto da se iz njega može vaditi, ima gore i dole po jedan postrance strčeci nastavak 50^a odnosno 51^a, koji u unutrašnjosti suda imaju zajedničko ležište 52 za jedan razvodnik 53. Kanali 70, 71 nastavka 50^a i 51^a višestruko su zakrivljeni, kao što se to vidi na sl. 14.

Deo kanala koji leži najbliže vretenu slavine razdvojen je na ušću istog u ležište sa po jednim zidom 72 i 73, koji treba da spreči da se jednim odgovarajućim savitljivim organom, na primer jednom žicom, ne može dospeti preko izdubljenja u vreteno slavine 5 ka otvorima 70^a odnosno 71^a, do zajedničkog ležišta razvodnika i na taj način ometati funkciju razvodnika 53. Kanali 70, 71 prošireni su što je god više moguće, a njihovi preseki odmereni su tako veliki da nemože nastupiti zagušivanje protičućih medija. Kod 70^b i 71^b snabdeveni su kanali sa naročitim prostorima, koji omogućavaju da se ostali presek održava što je moguće više spljošten, da bi se naprava mogla rasporediti što bliže cilindričnom omotaču 2 suda, i što je moguće niže, u nacrtanom položaju.

Razvodnik 53, ima jedno izdubljenje 54, i pritiskivan je na svoje ležište dvokrakom polugom 62, koja je kod 59 uležajena na jednom kraku 60 kućišta 4. Poluga 62 ima kod 75 jedan čep, pomoću kog je suprotno od poluge 62, ali u ravni iste, klatljivo uzglobljen teg 76. Razvodnik je posredovanjem zavrtnja 82, koji se može podešavati, spojen sa krajem poluge. Ovaj zavrtnj služi istovremeno i za podešavanje pritiska razvodnika na njegovo ležište.

U kućištu 4 predviđeno vreteno slavine 5 ima izdubljenje 38 i 39, koja su spojena zajedničkim prostorom 84 i od kojih, u otvorenom položaju vretena slavine 5, prema sl. 15 i 16 prvo izdubljenje komunicira sa kanalom 70, nastavka 50^a, a drugo sa kanalom 71 nastavka 51^a, tako da tačnost može oticati iz suda preko kanala 71 i izdubljenja 39 protičući pored rebra 46 kroz usnu 4^a, pri čemu vazduh prodire u sud preko izdubljenja 38 i kanala 70 nastavka 50^a. Pošto se pri tome naprava, naročito pak razvodnik 53 nalazi u vertikalnoj ravni, to teg 76 sa polugom 62 drži razvodnik 53 u položaju pokazanom na sl. 14 do 16 pri čemu su otvori 70^a i 71^a kanala 70 i 71 oslobodjeni. Vreteno slavine 5 služi samo za zatvaranje i otvaranje kanala za otakanje. Kanal za punjenje ograničen je suprotno tome, unutrašnjim omotačem kućišta 4 slavine, ako se vreteno 5 izvadi iz kućišta. Ali, to se može dogoditi samo onda,

ako se u vretenu 5 rasporedjena cilindrična brava otvori pomoću podesnog ključa. Čep 23, koji ima procep 23^b, snabdeven je nastavkom 23^a, koji je čvrsto spojen sa koturom 33, koji tako krmari segmente 35 uležajene na zadnjoj čeonj površini kućišta 4, da se ovi segmenti iza ove čeone površine, isključuju ometanjem kotura 33, u jednom pravcu, a okretanjem u drugom pravcu mogu biti iz zatvorenog položaja prema sl. 16 dovedeni u jedan takav položaj na koturu 33, da se celokupno vreteno slavine može izvaditi iz kućišta 4, nakon čega se sud može puniti tečnošću kroz otvor, koji je u kućištu predviđen za vreteno slavine.

Ali pošto samo sopstvenik bureta poseduje ključ za bravu vretena slavine, radi vadjenja iste, a ne i onaj koji je bure preuzeo kao pozajmicu, to je samo sopstveniku bureta moguće da bure puni. Nepozvana lica mogla bi pokušati da bure pune sa tečnošću, koja ne odgovara originalnom punjenju. U tom cilju bure bi moglo biti prekrenuto, (sl. 18), ili zaokrenuto (na pr. valjanjem po cilindričnom omotaču 2) oko njegove ose (sl. 19), pri čemu bi se isključila i naprava prema pronalasku (sl. 14), dok vreteno slavine 5 ili na primer usna 4^a ne bi ležala više od gornjeg ograničenja gornjeg ograničenja gornjeg otvora razvodnika 53. Ali čim uređaj prekorači horizontalan položaj ležišta razvodnika u koji poslednji dospeva ovim izokretanjem, proskoči teg 76 iz svog položaja prema sl. 16 u položaj prema sl. 19, pri čemu, uz posredovanje dvokrake poluge 62, razvodnika 53, zatvara otvore na ležištu 52 razvodnika, a koji otvori pripadaju kanalima 70, 71, tako da je punjenje tečnosti bureta ili suda nemoguće preko ovih poslednjih pomenutih kanala. Razume se da isti slučaj nastupa, ako se naprava iz uspravnog položaja prema sl. 18 isklati unazad u smislu strelice p₅ iste slike. Kod tih kladenja kreće se poluga 62 u smislu strelice p₆ oko svog ležišta samo toliko, dok se nos 80 poluge 62 ne osloni na gornji deo kućišta 4. Teg 76 može biti spojen sa polugom 62 neposredno i pomoću jednog kraka 85.

Uvodjenje kakvog organa u vidu žice, u kanale 70 odnosno 71 putanje punjenja onemogućava se zidnim delovima 72 i 73 u toliko, što presavijeni krajevi pomenutih zidnih delova presavijaju kraj žice, a pri daljem guranju savijaju žicu u jednu spiralu. Time je isključeno da se žica ugura preko ušća kanala 70 i 71 u sud.

Srazmerno neznatni prečnik otvora za kućište slavine otežava pod izvesnim okolnostima čišćenja suda. Ako je naprava prema pronalasku zavarena za dno ili poklopac

onda se moraju radi podešavanja pokretnih organa odnosno radi popravke na razvodniku, otvoriti zavarena mesta, što je skupo i zametno. To se izbegava napravom koja je u sledećem opisana.

Kućište naprave spoji se sa zidom suda pomoću zavrtnja, koji su posredno zaštićeni samim vretenom slavine, na taj način, što se na pr. prednja flanša 86 kućišta 4, odgovarajući velikom prečniku, snabde sa odgovarajućim spoljnim zavojcima, koji se zavrću u odgovarajući prsten 87 na dnu suda 1, ili u poklopac, pri čemu se osiguranje ovog zavrtnja vrši na pr. jednim zavrtnim čepom 88, koji kroz kućište 4 strči koso u prsten 87 i sprečava relativno zaokretanje između prstena i kućišta. Između prstena 87 i kotura 86, nalazi se zaptivka 92. Na ispusnoj usni 4^a predviđjena su rebra 90, na koja se može u danom slučaju učvrstiti kljun 91 za otkapljivanje.

Otvori razvodnikovog ležišta u unutrašnjosti kućišta rasporedjeni su po mogućstvu što dalje jedan od drugog, da bi se otvor za isticanje tečnosti iz suda mogao smestiti što bliže uz zid suda, a suprotno tome otvor za ulazak vazduha premešten je što je moguće više u visinu.

Otvori za krmanjenje odn. ivična ograničenja ovih otvora na prstenu slavine premešteni su međusobno tako, da otvor za isticanje prilikom zaokretanja vretena slavine u položaj otvaranja pre oslobadja odgovarajući kanal nego li otvor za proticanje vazduha.

Da bi se razvodnik 53 obzirom na njegovu glomaznost mogao izvesti lagan, on može biti odlikovan ili iz presovanog liva ili prskanog liva, zatim iz veštačke smole otporne protiv ulja a naročito iz bakelita.

Slavina stezaljka osigurava u predviđenom položaju u kućištu pristup ka čepu, koji je zavrćen u kućište.

Patentei zahtevi:

1. Naprava za punjenje i otakanje sa napravom za zaključavanje za sudove (burad ili t. sl.) naznačena time, što naprava za zaključavanje (kao brava it.d.) tako kontroliše ventile ili t. sl. rasporedjene u pitanjima za punjenje i otakanje, da je otakanje iz suda, bez stavljanja u dejstvo naprave za zaključavanje moguće u svako vreme, ali da se ponovno punjenje tečnošću suda može izvršiti samo onda, ako se prethodno oslobodi putanja za punjenje odn. otakanje, usled odgovarajućeg podešavanja ventila, dejstvom naprave za zaključavanje.

2. Uređaj prema zahtevu 1, naznačen time, što su u kanale za otakanje (5^a, 5^b, 11) i u kanale za provetravanje (12, 14) naprave za otakanje odn. punjenje, na po sebi

poznati način, uključeni povratni ventili (20, 41) radi sprečavanja punjenja.

3. Uredjaj prema zahtevu 1, naznačen time, što se povratni ventili (20) jednom polugom ili sl, spojenom sa napravom za zaključavanje (6, 23) fiksiraju u otvorenom položaju, da bi se oslobodile putanje za punjenje.

4. Izmenjeni oblik izvodenja prema zahtevu 1, naznačen time, što je naprava za zaključavanje (naime brava 6 ili t. sl.) uležajena u samoj napravi za otakanje izvedenoj u obliku vretena slavine (5) i što ona ovo vreteno slavine, u njemu pripadajućem kućištu (4) osigurava protiv vadenja pomoću članova (35) za zaključavanje (sl. 9).

5. Uredjaj prema zahtevu 4, naznačen time, što su članovi sa zaključavanje (35) izvedeni kao elementi oblika srpa, koji su jednim krajem (36) uzglobljeni na napravi za zaključavanje (naime na obrtljivom čepu brave) a čiji drugi kraj (34) upravlja čep mehanizma brave tako da pri stavljanju u dejstvo brave, u smislu zaključavanja, bivaju uklačeni u zatvarajući položaj, iza čeeone površine kućišta slavine, a pri stavljanju u dejstvo brave, u smislu otključavanja, bivaju iz zatvorenih položaja toliko isklačeni, da se vreteno slavine može izvaditi iz kućišta (4).

6. Uredjaj prema zahtevima-1 5, naznačen time, što je na kućištu (4) koje strči u unutrašnjost suda, raspoređena po sebi poznata cev (14) za privodjenje vazduha, koja se može zatvoriti jednim automatskim jezičkom (27).

7. Uredjaj prema zahtevima 1-6, naznačen time, što naprava za otakanje, naime vreteno (5) slavine za pražnjenje suda, ima jedan kanal (39) za isticanje i što vreteno slavine 5 ima spolja prsten (43, 16^a) koji prekriva prstenasti žljeb (16) na kućištu (4).

8. Uredjaj prema zahtevi 4-7, naznačen time, što vreteno slavine (5) ima jedno rebro (46) u cilju da spolja spreči pristup ventilu (41).

9. Naprava za punjenje i otakanje sa napravom za zaključavanje za sudove (burad ili t. sl.) prema zahtevima 1-8 naznačena time, što su naprave za zaključavanje prideljeni celishodno sa opterećenjem tegova dejstvujući krmaneci organi (61, 62) (jedna tegom opterećena poluga ili t. sl.) koji krmane razvodnike (53) ili ventile tako, da pri nagibanju suda u veriikalan položaj pogodan za ponovno punjenje, bivaju otvori (kanali 50, 51) za prolaz tečnosti i za prolaz vazduha zatvoreni prinudno i automatski, celishodno istovremeno.

10. Naprava prema zahtevima 1-9 naznačena jednom polugom (62) opterećenom tegom predvidjenom na cevi (50) za privodjenje i odvodjenje vazduha, koja ima pa-

lac za krmanjenje, koji pomoću jedne glave (58) može jednom zatvaračkom razvodniku (53) podeliti ovamo-onamo upravljeno kretanje.

11. Naprava prema zahtevima 1-10, naznačena time, što zatvarački lim u vidu razvodnika, prelazi jednim krajem preko ušća provetravajuće cevi (50) u sudu (1, 2), a drugim krajem zajedno dejstvuje sa jednim natsavkom za otakanje (51) tečnosti, u cilju zatvaranja.

12. Naprava prema zahtevima 4-11, naznačena time, što kanali (50, 51) za otakanje tečnosti iz suda i za prodiranje vazduha u sud celishodno unutra postrance produženi sve do jedne zajedničke ravni, (52) po kojoj klizi jedan razvodnik, (53) koji kontroliše ušća ovih kanala, (50, 51) u unutrašnjosti suda pod uticajem jedne tegom opterećene poluge (62), u zavisnosti od položaja suda a time kontroliše i naprave u smislu zatvaranja i otvaranja tih otvora.

13. Naprava prema zahtevu 12, naznačena time, što se kanali (70, 71) za otakanje tečnosti odn. za prodiranje vazduha, od njihovog priključenja na vreteno (5) slavine sve do ušća (70^a, 71^a) u sudu protežu jednostruko ili višestruko u obliku slova U i što kanali, na mestu gde delovi kanala leže neposredno jedan uz drugi imaju jedan zajednički zid (72, 73).

14. Naprava prema zahtevu 13, naznačena time, što je deo zida (72, 73) zajednički za oba dela kanala tako presavijen; da on otvore (70^a, 71^a) kanala (70, 71) u unutrašnjosti suda, na ležištu (52) razvodnika, prekriva prema kanalima (38, 39) vretena slavine (5), u cilju da bi sprečio uvodjenje savitljivog orudja u te kanale do pomenu otvora (70^a, 71^a).

15. Naprava prema zahtevu 12, naznačena time što je teg (76) zatvaračke poluge (62) razvodnika (53) uzglobljen na ovoj poluzi (62) pomoću jednog zgloba (75) i što se on u ravni iste (62) može relativno prema njoj klatiti.

16. Naprava prema zahtevima 12 i 14 naznačen time, što zatvarajuća poluga (62) stalno pritiskuje razvodnik (53) na njegovo ležište (52).

17. Naprava prema zahtevima 12-16, naznačena podešavanjem zatvaranjem (82) na zatvaračkoj poluzi (62) radi podešavanja pritiska razvodnika (53) o njegovo ležište (52).

18. Naprava prema zahtevima 12-17, naznačena time, što su kanali za otakanje (70, 71) u pravcu idealne ose naprave naročito prošireni u unutrašnjost suda (70^b, 71^b).

19. Naprava prema zahtevima 12-18, naznačena time, što su otvori (70^a, 71^a)

razvodnikovog ležišta (52) u unutrašnjosti suda po mogućnosti što dalje raspoređeni jedan od drugog, da bi se otvor (71^a) za isticanje tečnosti iz suda mogao približiti zidu (2) suda, a suprotno tome, otvor (70^a) za ulazak vazduha premestiti što je moguće više u visinu.

20. Naprava prema zahtevima 12-19, naznačena time, što kanali (38, 39) vretena slavine, koji posreduju isticanje tečnosti i privod vazduha, imaju zajednički spojni prostor (84).

21. Naprava prema zahtevima 12-20,

naznačena time, što su krmaneći otvori odn. i vična ograničenja ovih otvora na vretenu (5) slavine tako medjusobno premešteni, da otvor za isticanje, pri zaokretanju vretena (5) slavine u otvoreni položaj ranije oslobadja pripadajući kanal nego li otvor za poticanje vazduha.

22. Naprava prema zahtevu 12, naznačena time, što je kućište (4) uvrćeno u jedan prsten (87) dna (1) ili poklopca suda i što je ovo zavrtnanje osigurano zavrtnajskim čepom (88), čiji je pristup u kućištu (4) slavine prekriven vretenom (5) slavine.

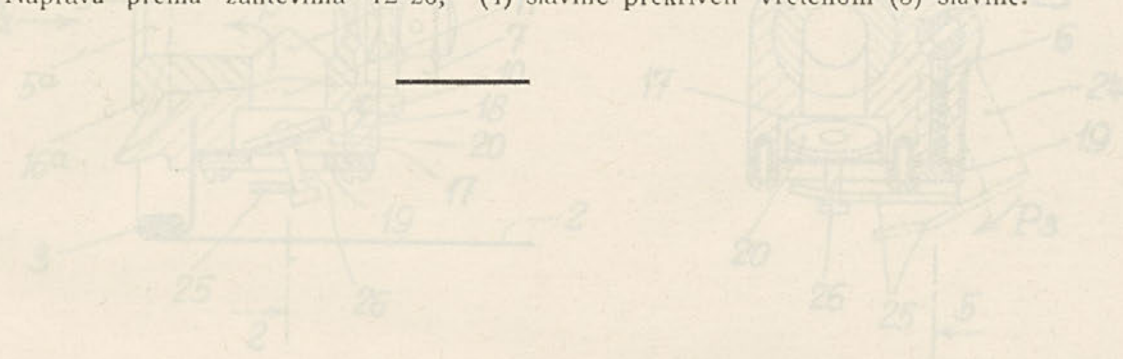

Fig. 5

Fig. 3

Fig. 4

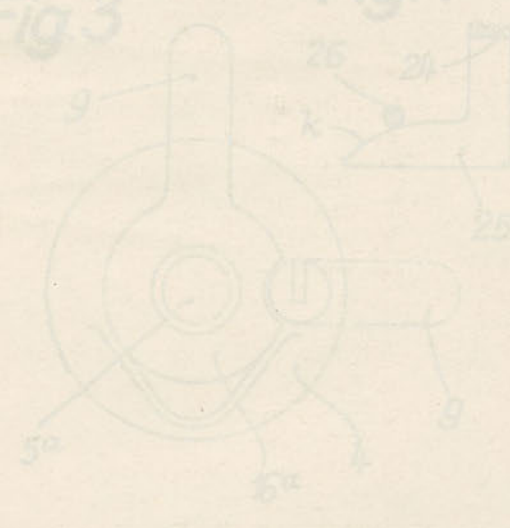
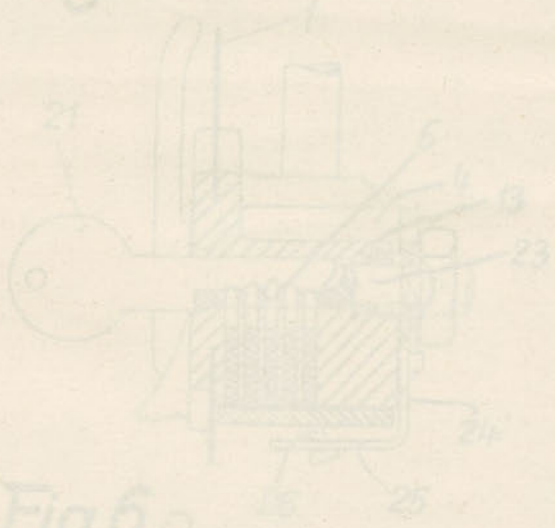
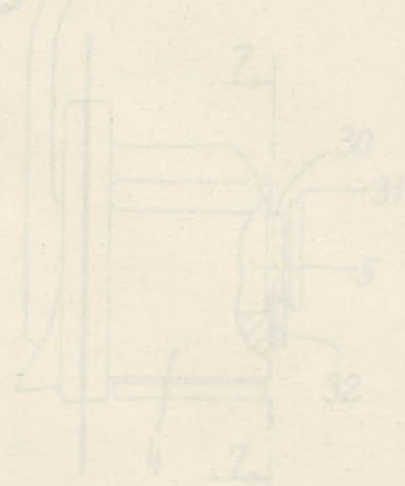

Fig. 6

Fig. 7

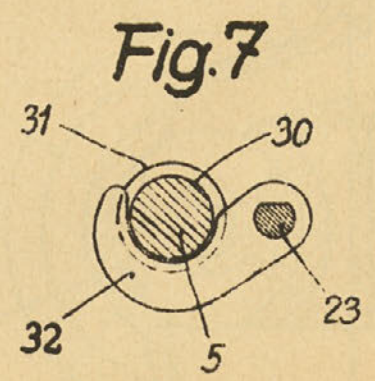
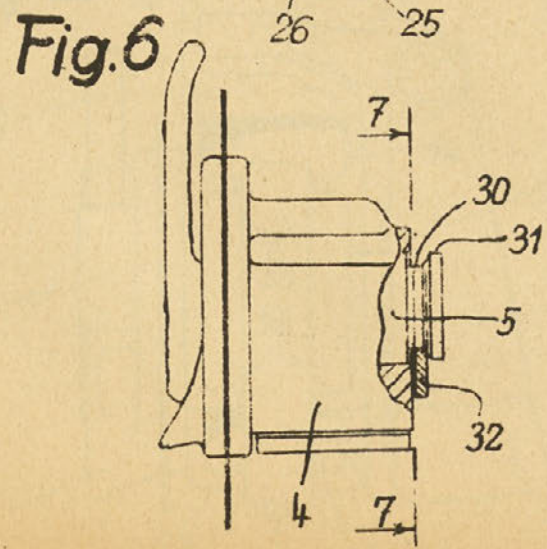
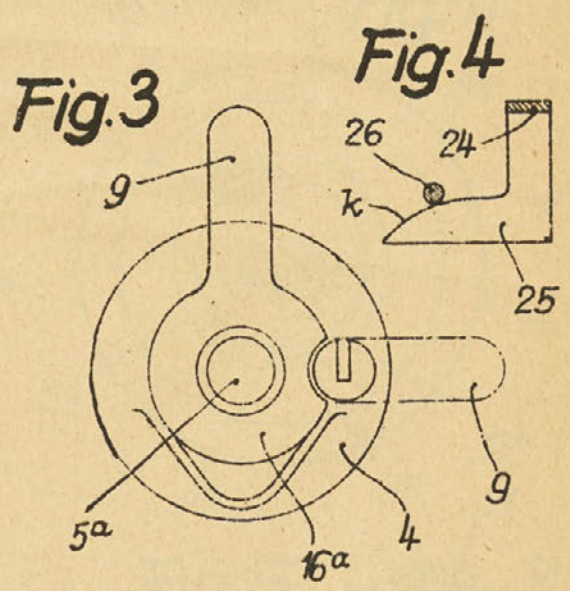
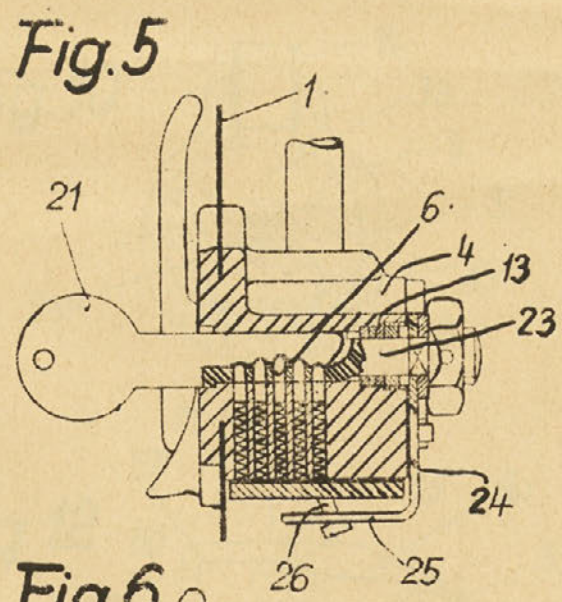
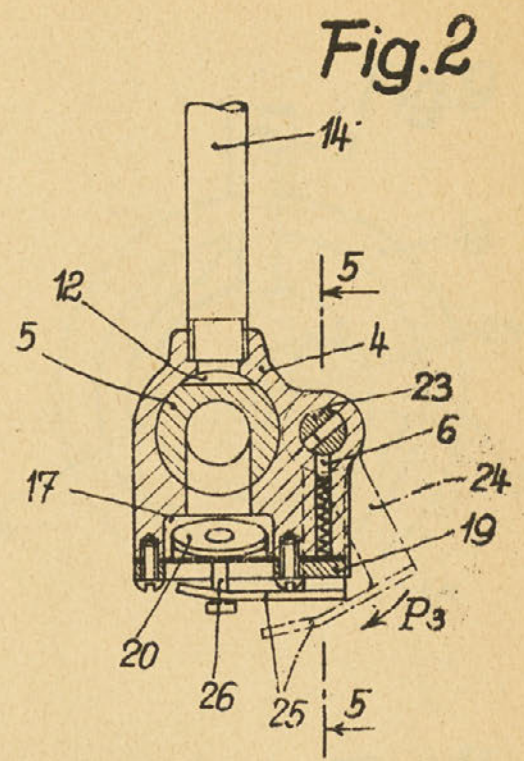
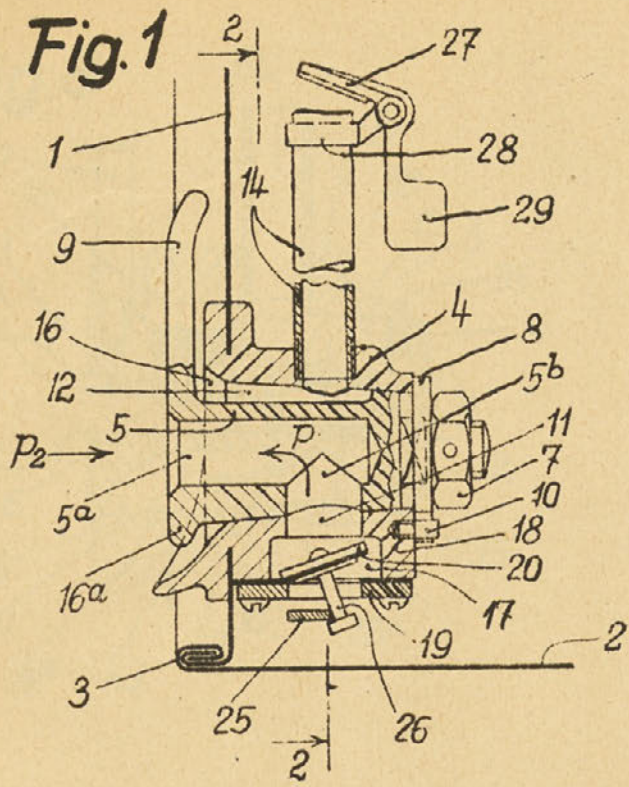

Fig. 8

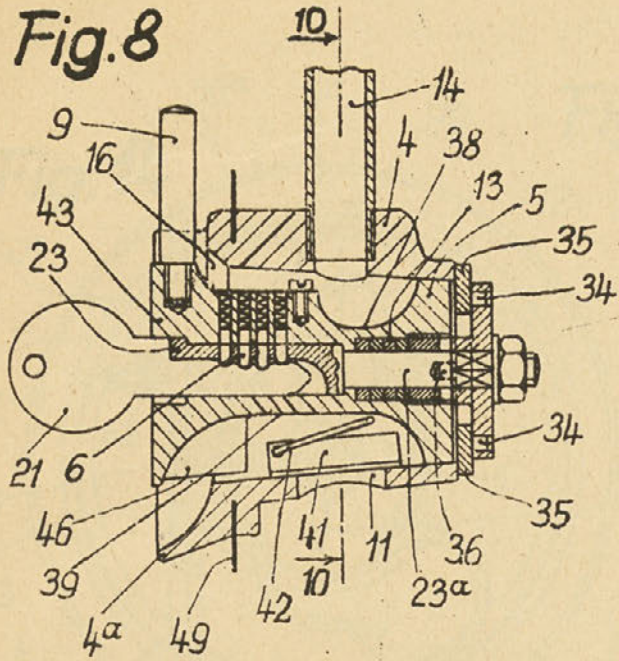

Fig. 9

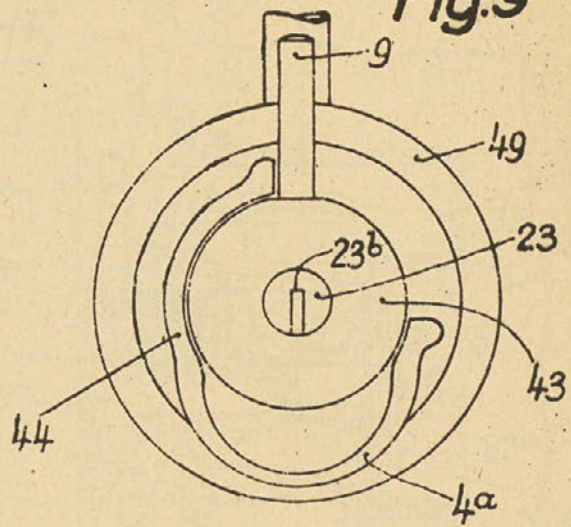

Fig. 10

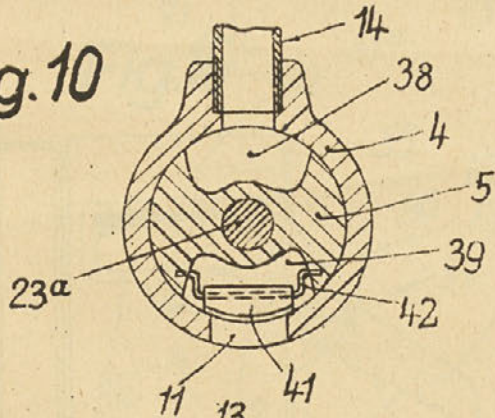

Fig. 11

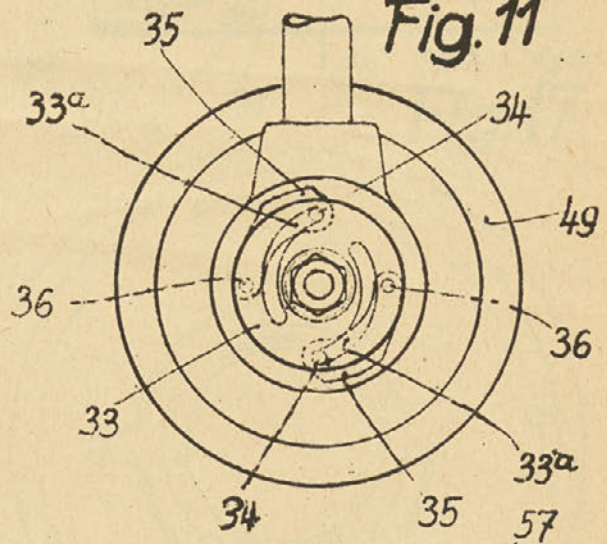

Fig. 12

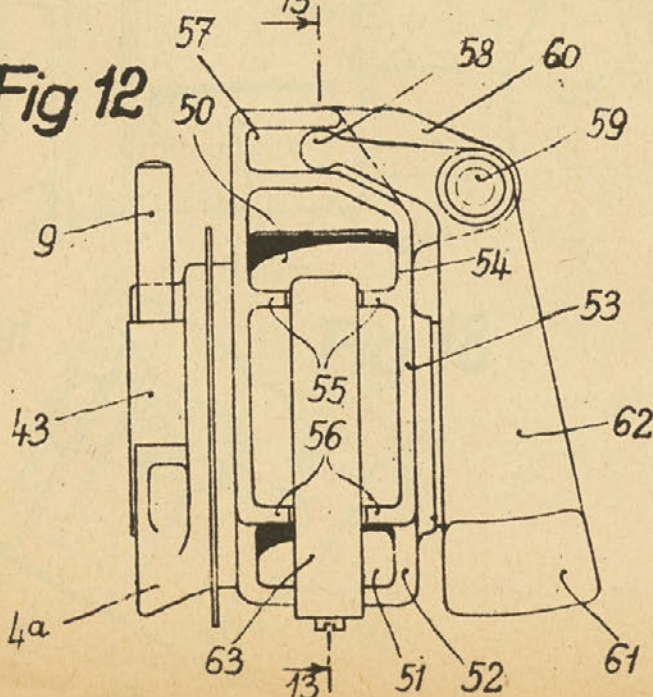

Fig. 13

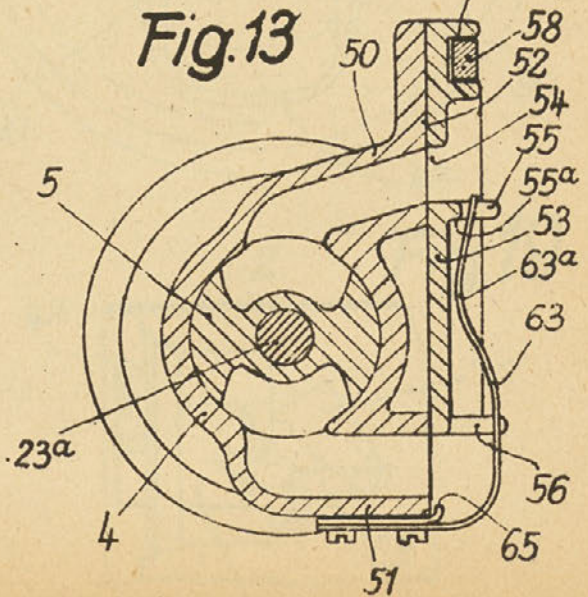

Fig. 14

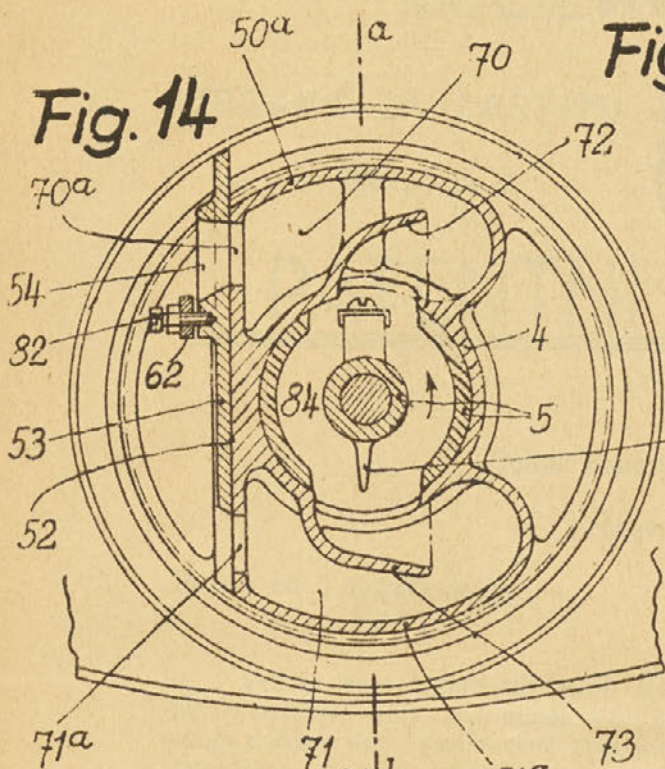

Fig. 15

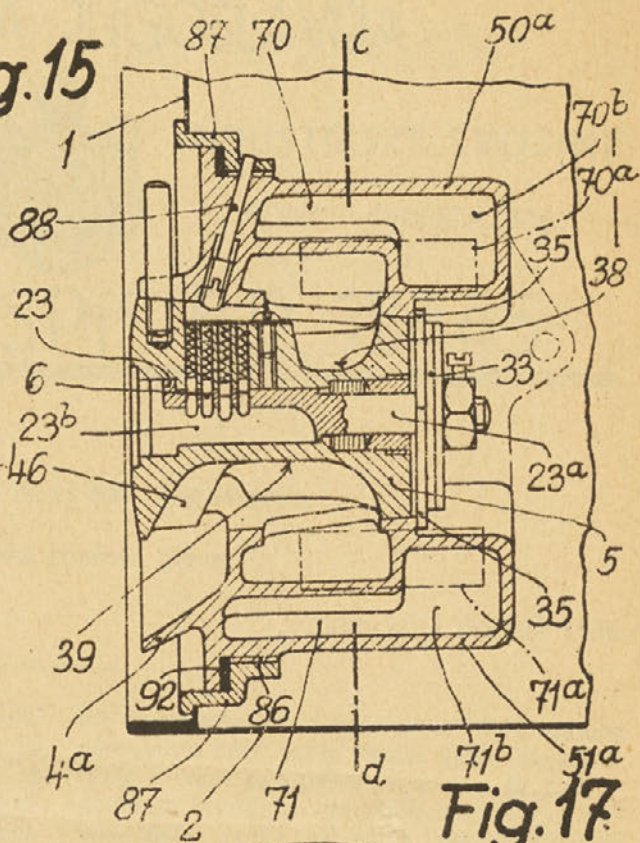

Fig. 16

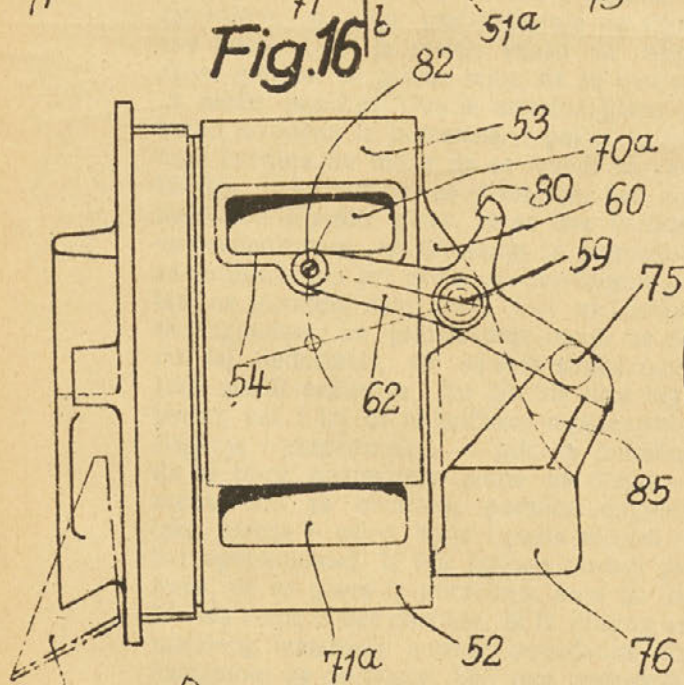

Fig. 17

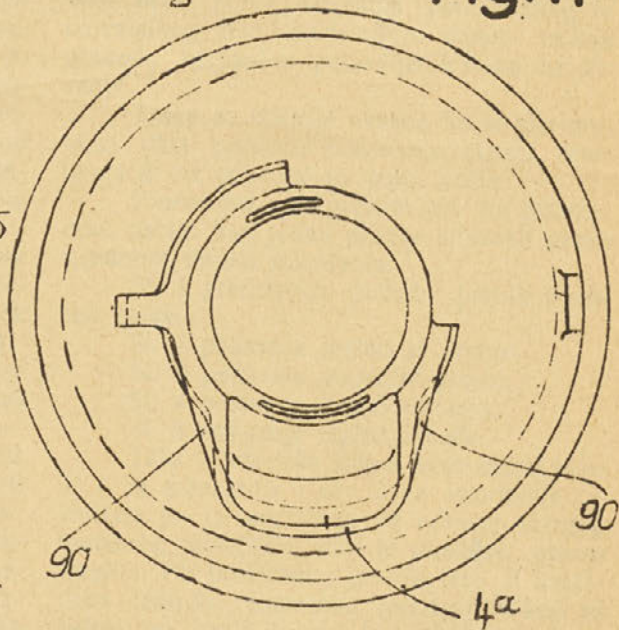

Fig. 18

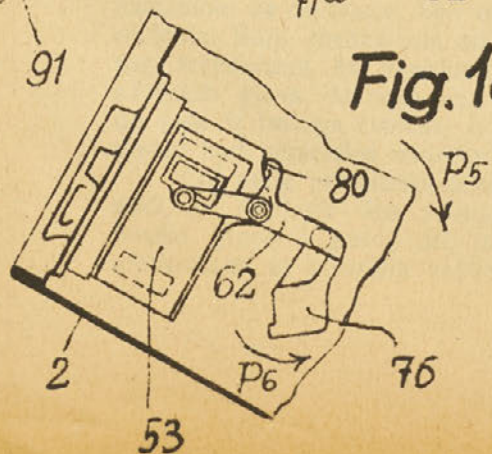

Fig. 19

